



# बजार अवलोकन ४९

पुष, २०७०<sup>†</sup>

मुख्य बुँदाहरु

- २०७० पुष महिनामा नेपालभर १२ बजारहरुमा अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले न्यून उतारचढावका साथ स्थिर प्रवृत्ति देखाए ।
- २०७० पुष महिनामा समग्र स्फीतिदर ९.७ प्रतिशत भयो । खाद्य तथा पेय पदार्थको स्फीतिदर १२.९ प्रतिशतमा उच्च रहनुका साथै निम्न खाद्य बस्तुहरुको उच्च स्फीतिदर कायमै रह्यो: मासु र माछा (२४.५ प्रतिशत), तरकारी (१९.० प्रतिशत), फलफुल (१४.५ प्रतिशत), र अन्नहरु (१२.७ प्रतिशत) ।

## राष्ट्रिय रूपमा बजारको अवस्था

### मूल्य

२०७० पुष महिनामा देशभर अनुगमन गरिएका प्राय खाद्य बस्तुहरुको खुद्रा मूल्यहरुले न्यून उतारचढावका साथमा स्थिर प्रवृत्ति देखाए । मासिक रूपमा मोटा चामल, गहुङ्को पिठो र मुसुरोको खुद्रा मूल्य क्रमशः १.२, १.२ र १.७ प्रतिशतका दरले न्यूनरूपमा वृद्धि भयो भने मास, भटमासको तेल र कुखुराको मासुको मूल्य क्रमशः १.०, १.३, र ३.३ प्रतिशतका दरले घट्यो । रातो आलुको मूल्य १२.३ प्रतिशतका दरले तीव्र रूपमा घट्यो; यो मुख्यत हालै भिन्नाइको हिउदै आलुको आपूर्ति बढानाले आलुको मूल्यमा कमी आएको हो । तीन महिना अगाडीको तुलनामा गहुङ्को पिठो, मुसुरो, भटमासको तेल र कुखुराको मासुको मूल्यले बढादो प्रवृत्ति देखाए र मोटा चामल, मास र रातो आलुको मूल्यले घट्दो प्रवृत्ति देखाए । गत वर्ष यही समयको तुलनामा प्राय मूल्यहरुले (तोरीको तेल वाहेक) बढादो प्रवृत्ति देखाए ।

क्षेत्रीय बजारहरुमा मूल्यहरुले राष्ट्रिय औसत संग मिल्दोजुन्दो प्रवृत्ति देखाए जस अन्तर्गत अपवादस्वरूप मुख्य उपभोक्ता बजारहरु, काठमाडौं र पोखराको मूल्य वाहेक अन्य सम्पूर्ण बजारहरुमा मोटा चामल गहुङ्को पिठो र मुसुरोको मूल्यले बढादो प्रवृत्ति देखाए ।

उद्योग वाणिज्य महासंघ/कृषि उच्चम केन्द्र द्वारा विर्तामोड, काठमाडौं, बुटवल, सुखेंत र धनगढीका पाँच ठूला बजारहरुमा अनुगमन गरिएका थोक मूल्यहरुले गत एक महिनामा, अपवादस्वरूप भटमासको तेल वाहेक, बढादो प्रवृत्ति देखाए । कालीमाटी फलफुल तथा तरकारी बजारमा हिउदै तरकारीको थोक मूल्यहरुले तीव्र कमी देखाए; काउली, बन्दा, गाँजर, गोलभेडा, सुकेको प्याज, मुला र पालझ्नोको मूल्य १० प्रतिशत भन्दा बढीका दरले घट्यो भने हाल मौसम नभएका तरकारीहरु जस्तै फर्सी, तीते करेला, परवर र स्कुसको मूल्य १२ प्रतिशत भन्दा बढीका दरले बढ्यो ।

नेपाल राष्ट्र बैंक द्वारा प्रकाशित पछिल्लो समग्र आर्थिक अवस्थाको प्रतिवेदन अनुसार, २०७० पुष महिनामा समग्र उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्क (CPI) १९७.६ भयो, जुन मासिक रूपमा ०.४ प्रतिशतले कम हो भने वार्षिक रूपमा CPI स्फीतिदर ९.७ प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइयो । खाद्य तथा पेय पदार्थको CPI मासिक रूपमा २.४ प्रतिशतले घट्यो तर वार्षिक रूपमा १२.९ प्रतिशतका दरले वृद्धि भई २२६.२ भयो; अन्य विभिन्न खाद्य बस्तुहरुको CPI ले वार्षिक रूपमा उच्चस्तरमा बढादो प्रवृत्ति देखाए; मासु र माछा (२४.५ प्रतिशत), तरकारी (१९.० प्रतिशत), फलफुल (१४.५ प्रतिशत), अन्नहरु (१२.७ प्रतिशत), र मरमसलाहरु (१०.८ प्रतिशत) । गैह खाद्य बस्तुहरु र सेवा सम्बन्धी CPI मासिक रूपमा १.३ प्रतिशत र वार्षिक रूपमा ६.९ प्रतिशतले वृद्धि भई १६९.१ भयो ।

### आपूर्ति

बजार र यातायात सेवाहरु सुचारू रूपमा सञ्चालन भएको हुनाले देशभर आपूर्ति अवस्था सामान्य रहेको छ । प्राय पहाडी तथा हिमाली बजारहरु मुख्यत हिउदै सङ्करसंग जोडिएका बजारहरुमा एक महिनाकालागी पर्याप्त खाद्य संचिती छ ।

नेपालको खाद्य सम्बन्धी ताजा जानकारीकालाई खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण  
प्रणाली (NeKSAP) को विवृत्य ठेगाना  
<http://www.sites.google.com/site/nefoodsec/> मा हेतु संकेन्द्र -

<sup>†</sup> मूल्यहरु २०७० पुष महिनाको मूल्य संग सम्बन्धित छन् ।

\* मूल्यहरु यस प्रतिवेदनको पछाडी पट्टी दिईएको बजारहरुबाट लिइएको हो । तर सङ्कर नपुगेका हिमाली तथा पहाडी बजारहरु यसमा समावेश छैनन् ।

\*\* मूल्य परिवर्तन यस प्रतिवेदनमा भएका सम्पूर्ण बजारहरुसंग सम्बन्धित छन् ।

निम्न संस्थाहरुद्वारा संयुक्त रूपमा प्रकाशित :

विश्व खाद्य कार्यक्रम – खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली कृषि विकास मन्त्रालय, कृषि विभाग, कृषि व्यवसाय प्रबन्धन तथा बजार विकास निर्देशनालय

नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघ/कृषि उच्चम केन्द्र  
उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च



### पूर्वानुमान

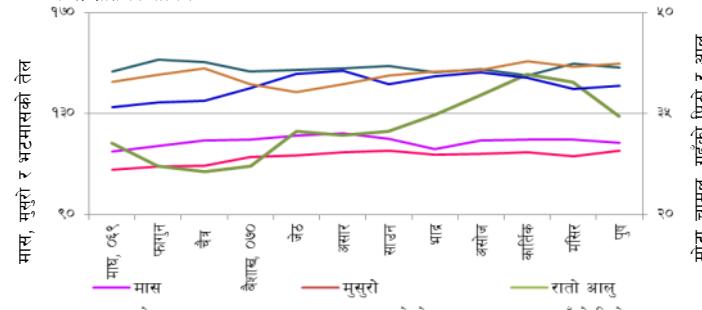
देशभर आपूर्ति अवस्थामा सुधार आएको हुनाले आउँदो महिनामा खाद्यान्न मूल्यहरु स्थिर रहने अनुमान छ । यद्यपि, मौसमी रूपमा उत्पादन रिक्त हुने खाद्य बस्तुहरु, मुख्यत तरकारीको मूल्य बढने अनुमान छ । देशभर हालै वर्षे भएको हुनाले गहुङ्को र जौ जस्ता हिउदै बालीहरुको राष्ट्रो उत्पादन हुने पूर्वानुमान छ ।

### मुख्य बस्तुहरुको मूल्यमा भएको अत्यधिक परिवर्तन

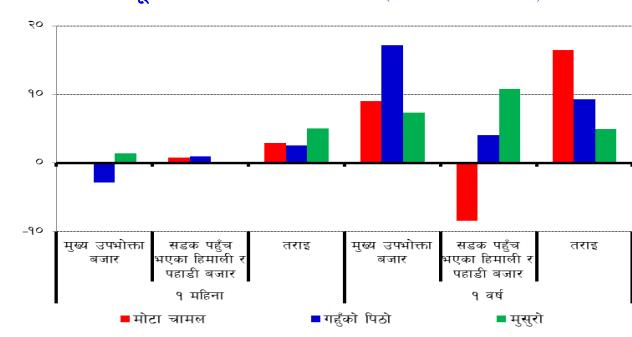
बस्तुहरु	मूल्य ने रु./कोरि, लि	१ महिनाको परिवर्तन (%)	अवलोकन
तीते करेला, फर्सी, परवर र स्कुस	विभिन्न	> १२	मौसमी रूपमा उत्पादन रिक्त हुने समय सुरु भएको हुनाले आपूर्तिमा कमि ।
बन्दा, गोलभेडा, काउली, सुकेको प्याज, गाँजर, आलु र मुला	विभिन्न	>-१०	बाली भिन्नाउने समय भएको हुनाले आपूर्तिमा वृद्धि ।

### १२ महिनाको औसत मूल्य \*

ने रु. प्रति किलो/लि



### मूल्य परिवर्तन प्रतिशतमा \*\* (१ महिना र १ वर्ष)



नेपाल खाद्य सुरक्षा अनुग्रहन प्रणाली  
Nepal Khadiya Suraksha Anugrahan Pranali (NeKSAP)  
Nepal Food Security Monitoring System

ગજાર અવલોકન-૬૧

## मुख्य खाद्य बस्तुहरूको खुद्रा मूल्य- पुष, २०७०

वर्जार	मूल्य खाद्य बस्तुहरु	हालको मूल्य नेवु / के जि नेवु / लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *				
			१ महिना	३ महिना	१ वर्ष	औसत परिवर्तन १म ३म १ वर्ष	
<b>मूल्य उपभोक्ता बजार</b>							
काठमाडौं	मोटा चामल	४९.०	०.०	२.५	१३.९	►	►
	गहुको पिठो	४३.०	०.०	७.५	२६.५	►	►
	भटमासको तेल	१४५.०	१.४	१.४	५.८	►	►
	कुखुराको मासु	३००.०	-१४.३	७.१	३३.३	▼	►
	तारीको तेल	१८०.०	१.७	७.८	४.०	►	►
	मास	११५.०	-१.७	-१.७	१.८	►	►
	मुसुरो	११०.०	२.८	२.८	१०.०	►	►
	आल	३५.०	१२.९	-१४.६	२.९	▲	►
पोखरा	मोटा चामल	४३.८	०.०	-२.८	४.२	►	►
	गहुको पिठो	४२.०	-५.६	-६.७	२०.०	▼	►
	भटमासको तेल	१४५.०	०.०	-५.२	०.०	►	►
	कुखुराको मासु	३९५.०	०.०	४१.१	४६.३	►	►
	तारीको तेल	१८०.०	-०.६	०.०	०.०	►	►
	मास	१२०.०	-४.०	-४.०	०.०	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	-२.७	४.८	►	►
	आल	४०.०	-२१.७	१४.३	१४.३	▼	▲
<b>क्षेत्रीय तराई बजार</b>							
विराटनगर	मोटा चामल	३८.०	०.०	-५.०	२६.७	►	►
	गहुको पिठो	४०.०	०.०	१४.३	११.१	►	▲
	भटमासको तेल	१४०.०	-३.४	०.०	३.७	►	►
	कुखुराको मासु	२८०.०	-६.७	१.८	२.६	▼	►
	तारीको तेल	१६५.०	०.०	-२.९	-८.३	►	►
	मास	११०.०	१०.०	२.८	२२.२	►	►
	मुसुरो	११५.०	२१.१	७.५	४.५	►	►
	आल	२६.०	-३१.५	-२५.७	-१३.३	▼	►
विराज	मोटा चामल	३६.०	०.०	-१०.०	५.९	►	►
	गहुको पिठो	३८.०	०.०	८.६	८.६	►	►
	भटमासको तेल	१४५.०	०.०	-५.२	-४.६	►	►
	कुखुराको मासु	२८०.०	०.०	१२.०	१६.७	►	►
	तारीको तेल	१६५.०	-२.९	-८.३	-८.३	►	►
	मास	१००.०	०.०	०.०	०.०	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	-२.७	०.०	►	►
	आल	३०.०	०.०	०.०	३६.४	►	►
नेपलानगर	मोटा चामल	३५.०	०.०	-१०.३	१.४	►	►
	गहुको पिठो	३५.०	०.०	०.०	१.३८	►	►
	भटमासको तेल	१४८.०	९.६	९.६	५.७	►	►
	कुखुराको मासु	३००.०	-१४.३	२०.०	७.१	►	►
	तारीको तेल	१६०.०	११.५	-२.९	-१७.५	▲	►
	मास	१२०.०	०.०	-४.०	-१४.३	►	►
	मुसुरो	१००.०	-४.८	-४.८	११.१	►	►
	आल	२०.०	-२०.०	-४५.९	-३३.३	▼	►
धनगढी	मोटा चामल	३६.५	१.४	-८.८	४.३	►	►
	गहुको पिठो	३३.६	१.८	-४.०	३.१	►	►
	भटमासको तेल	१४०.०	०.०	०.०	३.७	►	►
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	०.०	५.६	►	►
	तारीको तेल	१६०.०	-७.०	-५.९	-९.१	▼	►
	मास	१२७.०	-०.८	१.६	-५.२	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	०.०	०.०	►	►
	आल	२५.०	-३१.५	-३४.२	०.०	►	►

#### ▲ सामाजिक सम्बन्ध परिवर्तन भव्या सम्बन्ध बढेको

► सामाज्य सत्य परिवर्तन

◀ सामाजिक मूल्य परिवर्तन  
▼ सामाजिक मूल्य परिवर्तन भन्दा मूल्य घटेका

यदि मूल्य परिवर्तन १ महिनामा ५ % सम्म, ३ महिनामा १० % सम्म अथवा १ वर्षमा १५ % सम्म भएंगा त्वयस्तु इसमाच्य मानिने छ ।

\* यो नेपाल खाद्य संस्थान द्वारा वितरित चामल हो किनभने त्यहाँ अन्य खाद्य संचिती उपलब्ध छैन।

वर्तार	मुख्य खाच वस्तुहरू	हालको मूल्य (नेवा/के जि नेरु/लि)	मूल्यमा परिवर्तन (%) *				औसत परिवर्तन		
			१ महिनामा ६.७	३ महिना ०.०	१ वर्ष ०.०	१म ३ म १वर्ष			
भैरहवा	मोटा चामल	३४.०	१२.३	-८.१	३६.०	▲	►	►	▲
	गहुङ्को पिठो	४०.०	११.१	५.३	१४.३	▲	►	►	▲
	भटमासको तेल	१३०.०	-१३.३	०.०	-७.१	▼	►	►	►
	कुखुराको मासु	२८०.०	-६.७	०.०	७.६९	▼	►	►	►
	तारीको तेल	१८०.०	५.९	१२.५	५.९	▲	▲	►	►
	मास	१२०.०	०.०	१४.३	-४.०	►	▲	►	►
	मुसुरो	१२०.०	९.१	२०.०	९.१	▲	▲	►	►
	आल	२५.०	-२४.२	-१६.७	१३.६	▼	▼	►	►
<b>सङ्केत पहुँच भएका हिमाली तथा पहाडी बजारहरू</b>									
धनकट्टा	मोटा चामल	४०.०	०.०	-९.१	२१.२	►	►	►	▲
	गहुङ्को पिठो	४६.०	०.०	-८.०	३१.४	►	►	►	▲
	भटमासको तेल	१७५.०	०.०	१६.७	१६.७	►	▲	►	►
	कुखुराको मासु	३००.०	०.०	-७.७	१५.४	►	►	►	▲
	मास	१२०.०	०.०	-४.०	०.०	►	►	►	►
	मुसुरो	११०.०	०.०	-४.३	-४.३	►	►	►	►
	आल	६०.०	९.१	४२.९	२०.०	▲	▲	►	►
	मोटा चामल	२४.०	०.०	०.०	-१५.०	►	►	►	►
रोला	गहुङ्को पिठो	४०.०	०.०	०.०	-२७.३	►	►	►	▼
	भटमासको तेल	१५०.०	-६.३	-६.३	७.१	▼	►	►	►
	कुखुराको मासु	३२०.०	०.०	०.०	२२.२	►	►	►	▲
	मास	११०.०	०.०	०.०	१०.०	►	►	►	►
	मुसुरो	१२०.०	०.०	९.१	९.१	►	►	►	►
	आल	५०.०	११.१	११.१	१००.०	▲	▲	►	►
	मोटा चामल	३५.०	-१२.५	-१२.५	०.०	▼	▼	►	►
	गहुङ्को पिठो	४०.०	०.०	०.०	११.१	►	►	►	►
सांकेतिक	भटमासको तेल	३८०.०	८.६	८.६	२६.७	▲	►	►	►
	कुखुराको मासु	१७०.०	०.०	-५.६	-५.६	►	►	►	►
	मास	१२०.०	०.०	-४.०	०.०	►	►	►	►
	मुसुरो	१२०.०	०.०	०.०	९.१	►	►	►	►
	आल	४०.०	-११.१	-२७.३	-२०.०	▼	▼	►	►
	मोटा चामल	६०.०	०.०	०.०	२०.०	►	►	►	▲
	गहुङ्को पिठो	७०.०	०.०	१६.७	०.०	►	▲	►	►
	भटमासको तेल	१६०.०	०.०	-११.१	-११.१	►	►	►	►
जंगला	कुखुराको मासु	४००.०	०.०	०.०	५.३	►	►	►	►
	मास	१४०.०	०.०	-६.७	४०.०	►	►	►	▲
	मुसुरो	१४०.०	०.०	-६.६७	४०.०	►	►	►	▲
	आल	३०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►
	मोटा चामल	३५.०	१६.७	०.०	०.०	▲	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	४२.०	५.०	०.०	५.०	►	►	►	►
	सीमी	१२०.०	०.०	९.१	०.०	►	►	►	►
	मास	११०.०	-८.३	०.०	-८.३	▼	►	►	►
बाजुरा	मुसुरो	१२०.०	०.०	९.१	०.०	►	►	►	►
	आल	४०.०	०.०	३३.३	३३.३	►	▲	►	►
	मोटा चामल	३५.०	१६.७	०.०	०.०	▲	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	४२.०	५.०	०.०	५.०	►	►	►	►
	सीमी	१२०.०	०.०	९.१	०.०	►	►	►	-
	मास	११०.०	-८.३	०.०	-८.३	▼	►	►	-
	मुसुरो	१२०.०	०.०	९.१	०.०	►	►	►	►
	आल	३०.०	०.०	३३.३	३३.३	►	▲	►	►
हुम्ला	मोटा चामल*	४२.०	०.०	०.०	५.०	►	►	►	►
	गहुङ्को पिठो	२००.०	०.०	०.०	३३.३	►	►	►	▲
	भटमासको तेल	३००.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►
	सीमी	१२०.०	९.१	०.०	-	▲	►	-	-
	मास	०.०	-	-	-	-	-	-	-
	मुसुरो	०.०	-	-	-	-	-	-	-
	आल	१२०.०	९.१	५०.०	१४०.०	▲	▲	►	►
	मोटा चामल	१४०.०	०.०	०.०	४०.०	►	►	►	►
दैल्या	गहुङ्को पिठो	१३०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►
	भटमासको तेल	२४०.०	०.०	०.०	०.०	►	►	►	►
	सीमी	१५०.०	-८.३	०.०	-३१.८	▼	►	►	►
	मास	२५०.०	०.०	०.०	१३.६४	►	►	►	►
	मुसुरो	२५०.०	०.०	०.०	१३.६४	►	►	►	►
	आल	३०.०	०.०	-१४.३	०.०	►	►	►	►

यो बजार अवलोकन विश्व खाद्य कार्यक्रम, नेपालले कधि व्यवसाय प्रबंधन तथा बजार विकास निवेशनालय, नेपाल उद्योग व्यापार विभाग, नेपाल सरकारी मञ्चको संयुक्त सहकार्यमा नेपाल खाद्य सुरक्षा अनुगमन प्रणाली NSKSP को एक पार्टोका रूपमा तयार पारेको हो। नेपाल खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली द्वारा संचालित सम्पूर्ण सामाधारी NeKSP को विचुरात ठेगाना <http://www.sites.google.com/site/nefoodsec> मा हेत्त सक्नेछ। नेपाल खाद्य सुरक्षा अनुगमन तथा विश्लेषण प्रणाली को विचुरात ठेगाना : २४०२०-४ सम्बन्धित सम्पर्क गर्नु सकिन्दछ।



સે પરિસ્થેતા પરિસ્થિતા અનુભાવે ગતિસ્પદા ગતિસ્પદિત હૈ।

या पारंयानन्तर यूरोपीयन यूनियनको संहयागमा सञ्चालित छ । यस बुलेटिनमा प्रकाशित विचारहरूले यूरोपीयन यूनियनको विचारहरूलाई प्रतिविम्बित कर्तव्यात्मक रूपमा दर्शाएँ हुन् ।